



Datum  
2021-10-26  
Adress  
205 80 Malmö  
Diarienummer  
ASN-2021-12220

## Yttrande

Till  
Kommunstyrelsen

### **Remiss angående Remiss från Socialdepartementet - En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet (SOU 2021:69)**

#### **STK-2021-1255**

Arbetsmarknads- och socialnämnden lämnar följande yttrande:

#### **Sammanfattning**

Utredningen lämnar ett antal förslag som kommer att göra det lättare att beviljas sjuk- och aktivitetsersättning och flera förslag som kommer att underlätta arbete, studier, uppdrag m.m. under tid med sjukersättning och aktivitetsersättning.

Utredningen föreslår också att en ny förmån, *preventionsersättning* ska ersätta dagens förebyggande sjukpenning i syfte att det ska bli enklare att delta i förebyggande rehabiliteringsåtgärder samt lämnar förslag som möjliggör ett flexiblere deltagande i arbetslivsinriktad rehabilitering. Vidare föreslås att Försäkringskassan ska få i uppdrag att klarlägga en sjukskrivens försäkrads behov av rehabilitering inom 60 dagar och att Försäkringskassan får i uppdrag att sammanställa statistik över genomförda aktiviteter för personer med aktivitetsersättning och insatser som ersätts med preventions- och rehabiliteringsersättning. Detta för att möjliggöra uppföljning och utvärdering av genomförda insatser.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig positiv till utredningens förslag då de kommer att göra det lättare för fler med nedsatt arbetsförmåga att beviljas sjuk- och aktivitetsersättning. Positivt är också att reglerna anpassas för att ge ökade incitament till aktivitet i form av arbete, studier eller ideellt arbete under tid med ersättning.

Arbetsmarknads- och socialnämnden vill dock lyfta att när klienter som uppbär ekonomiskt bistånd ansöker om sjukersättning är det vanligt att Försäkringskassan kräver att kommunen utreder arbetsförmågan hos den sökande. Arbetsmarknads- och socialnämnden efterlyser ett tydliggörande av rollfördelningen mellan stat och kommun genom att Försäkringskassan får ett tydligt uppdrag att upphandla bedömningar av enskilda sökandes arbetsförmåga eller andra utredande insatser som myndigheten behöver för att kunna fatta beslut gällande ansökningar om sjukpenning.

**Yttrande**

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig positiv till utredningens lagförslag och vill särskilt belysa följande:

Förslag beträffande rätten till sjukersättning respektive aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att förslagen om att den försäkrades arbetsförmåga ska bedömas i förhållande till samma arbetsmarknadsbegrepp som vid prövningen av sjukpenning vid ansökan om sjuk- eller aktivitetsersättning är bra. Förslagen innebär att prövningen av arbetsförmågan görs mot normalt förekommande arbeten eller arbeten som är tillgängliga för den försäkrade och innebär en mer realistisk och rättvisande bedömning än idag. Nämnden ställer sig också positiv till utredningens förslag att försäkrade som närmar sig pensionen och som ansöker om sjukersättning, främst ska bedömas mot arbeten som de har erfarenhet av. Nämnden anser vidare att det är bra att ett kodifierat beviskrav införs vid prövning av rätten till sjukersättning och aktivitetsersättning för att skapa en enhetlighet vid bedömning och beslut.

Nämnden ser det som mycket positivt att förslagen kan leda till att fler med nedsatt arbetsförmåga kan få rätt till ersättning i form av sjukersättning eller rehabiliteringsersättning. Detta gäller både personer som är sjukskrivna och uppbär sjukpenning och sjukskrivna personer som inte har en sjukdomsgrundande inkomst (SGI) och som idag saknar ersättning.

Arbetsmarknads- och socialnämnden vill lyfta att när klienter som uppbär ekonomiskt bistånd ansöker om sjukersättning är det vanligt att Försäkringskassan kräver att kommunen utreder arbetsförmågan hos den sökande. Ofta ställer Försäkringskassan krav på individuellt utformade arbetsförmågebedömningar som är svåra för kommunen att arrangera på ett sådant sätt att de möter Försäkringskassans krav för beslutsunderlag. Detta resulterar ofta i att klienter som saknar arbetsförmåga inte får sin arbetsförmåga utredd och fortsätter att uppbära ekonomiskt bistånd. Arbetsmarknads- och socialnämnden efterlyser ett tydliggörande av rollfördelningen mellan stat och kommun genom att Försäkringskassan får ett tydligt uppdrag att upphandla bedömningar av enskilda sökandes arbetsförmåga eller andra utredande insatser som myndigheten behöver för att kunna fatta beslut gällande ansökningar om sjukpenning.

Förslag gällande arbete, studier, uppdrag, m.m. under tid med sjukersättning och aktivitetsersättning

När det gäller förslagen gällande arbete, studier, uppdrag m.m. anser nämnden att utredningen på ett bra sätt har belyst ett antal problem med dagens regelverk som riskerar att verka hindrande och passiviserande för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning. Det är bra att reglerna anpassas för att ge ökade incitament till aktivitet i form av arbete, studier eller ideellt arbete. Förslaget att inrätta ett nytt arbetsmarknadspolitiskt ramprogram för unga med aktivitetsersättning är mycket viktigt och sätter fokus på vikten av att erbjuda aktiva arbetsförberedande och arbetsrehabiliterande insatser utifrån den enskildes behov.

Förslaget att ge Försäkringskassan i uppdrag att sammanställa statistik över genomförda aktiviteter för personer med aktivitetsersättning är bra då statistiken kommer att underlätta uppföljningen av Försäkringskassans arbete med gruppen framöver.

#### Förslagen gällande förmåner vid rehabilitering

Nämnden ställer sig positiv till utredningens förslag att en ny förmån, *preventionsersättning* ska ersätta dagens förebyggande sjukpenning i syfte att det ska bli enklare för företagare, anställda och arbetssökande att delta i ett vidare spektrum av rehabiliteringsåtgärder som kan förebygga sjukdom och sjukskrivning, samt till utredningens förslag som möjliggör ett flexiblere deltagande i arbetslivsinriktad rehabilitering med ersättning för inkomstförlust.

Förslaget att Försäkringskassan ska få i uppdrag att inom 60 dagar klarlägga en sjukskriven försäkrads behov av rehabilitering är bra då det ger förbättrade möjligheter att sätta in tidiga insatser. Förslaget att Försäkringskassan ska få i uppdrag att sammanställa statistik över genomförda insatser som ersätts med preventions- och rehabiliteringsersättning är bra för att möjliggöra uppföljning och utvärdering av genomförda insatser.

#### Konsekvenser för barn

Utredningens förslag bedöms ha en positiv verkan för barn till föräldrar som till följd av en sjukdom, skada eller funktionsnedsättning inte kan arbeta, dels genom att fler föräldrar kommer att kunna beviljas rätt ersättning, men också genom att föräldrarnas förutsättningar för arbete, studier, uppdrag, med mera under tid med sjukersättning och aktivitetsersättning förbättras. Förslagen gällande förmåner vid rehabilitering har en positiv verkan för barn till föräldrar i behov av förebyggande insatser och rehabilitering.

#### Konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män

Nämnden bedömer att utredningens förslag påverkar kvinnor och män i lika utsträckning.

#### Ekonomiska konsekvenser

I utredningen bedöms förslagen gällande rätten till sjukersättning medföra att kommunernas utgifter för ekonomiskt bistånd totalt i riket kan komma att minska med 10–40 miljoner kronor under införandeåret och med ca 10–50 miljoner kronor under året därefter.

Förslagen beträffande rätten till aktivitetsersättning kommer enligt utredningen att leda till att omkring 3 000 fler personer i riket årligen beviljas aktivitetsersättning. Genom förslagen kommer sannolikt fler sjukskrivna Malmöbor att beviljas sjukersättning och aktivitetsersättning. Personer som har dessa ersättningar kan också vara berättigade till bostadstillägg. Därigenom kommer nämndens utgifter för ekonomiskt bistånd sannolikt att minska, men det är svårt att beräkna hur stor minskningen kommer att bli.

Ordförande

.....  
Sedat Arif  
.....

Förvaltningsdirektör

Britt-Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]